

1. Pravica do povračila potnih stroškov za potovanje k izvajalcu zdravstvenih storitev v Republiki Sloveniji

Kdaj imate pravico do povračila potnih stroškov?

Pravico do povračila potnih stroškov imate, kadar uveljavljate pravice iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 23. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, če morate potovati k izvajalcu zdravstvenih storitev (v nadaljnjem besedilu: izvajalec) v drug kraj, ker v kraju zaposlitve ali prebivališča ni izvajalca ali vas izvajalec ali Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZS) napoti ali pokliče v kraj zunaj kraja zaposlitve ali prebivališča. Pravica do povračila potnih stroškov za potovanje do najbližjega izvajalca v Republiki Sloveniji obsega:

- **prevozne stroške** ter
- **stroške prehrane in nastanitve.**

Če vam je bilo odobreno spremstvo*, ima tudi vaš spremljevalec pravico do povračila prevoznih stroškov za najkrajšo razdaljo od vašega prebivališča do najbližjega izvajalca in nazaj. V primeru, ko potuje spremljevalec sam od izvajalca, h kateremu vas je spremljal, ima pravico do povračila prevoznih stroškov tudi za razdaljo od izvajalca do vašega prebivališča. Enako ima pravico do povračila prevoznih stroškov tudi v primeru, ko potuje k izvajalcu po vas, in sicer za razdaljo od vašega prebivališča do izvajalca (t. i. »prazne poti«).

Če imate pravico do povračila potnih stroškov in ste iz svojega prebivališča odsotni nad 12 do 24 ur in vam prehrana ni zagotovljena v okviru zdravstvene storitve, imate pravico do izplačila dnevnice. Če imate pravico do povračila potnih stroškov in morate zaradi nاپotitve k izvajalcu v Republiki Sloveniji bivati v drugem kraju, pa imate tudi pravico do povračila stroškov nastanitve zaradi nočitve. Če vam je odobreno spremstvo, ima tudi vaš spremljevalec pod enakimi pogoji pravico do povračila stroškov prehrane in nastanitve.

Višina povračila

Prevozni stroški se povrnejo za najkrajšo razdaljo do najbližjega izvajalca v višini:

- cene javnega prevoza, ki ni avtotaksi prevoz, kot izhaja iz vozne karte ali drugega dokazila o plačilu;
- kilometrino, ki je enaka ceni 10 % cene litra neosvinčenega motornega bencina – 95 oktanov, veljavni v času potovanja, če ste potovali z osebnim vozilom, z javnim ali avtotaksi prevozom, za katerega niste predložili vozne karte ali drugega dokazila o plačilu, ali

* Opomba: Spremstvo lahko odobri vaš osebni zdravnik, od njega pooblaščen zdravnik, imenovani zdravnik ZZS ali Zdravstvena komisija ZZS, če oceni, da je potrebno zaradi vašega zdravstvenega stanja. Za otroke do dopolnega 15. leta starosti in težje ali težko duševno in telesno prizadete otroke in mladostnike do 18. leta se šteje, da potrebujejo spremljevalca na vsakem potovanju na zdravljenje do izvajalca.

- cene avtotaksi prevoza, kot izhaja iz dokazila o njegovem plačilu, vendar ne več kot bi znašala kilometrino.

Če si izberete izvajalca (specialista), ki ni najbližji, se povračilo potnih stroškov opravi, kot da bi potovali k najbližjemu izvajalcu.

Obračun prevoznih stroškov za potovanja, opravljena v istem mesecu, se zmanjša za 3 % minimalne plače (lastni prispevek), kar trenutno znaša 32,23 evra (podatek na dan 10. 5. 2022).

Vaš spremljevalec ima pravico do povračila prevoznih stroškov v višini, kot izhaja iz vozne karte, če potuje z javnim prevozom, ki ni avtotaksi prevoz. V drugih primerih pa v višini kilometrine, ki je enaka ceni 10 % cene litra neosvinčenega motornega bencina – 95 oktanov, veljavni v času potovanja. Če s spremljevalcem potujete skupaj z osebnim vozilom ali avtotaksi prevozom, imate pravico do povračila skupnega prevoznega stroška v višini enkratnega zneska.

Stroški prehrane za odsotnost iz prebivališča nad 12 do 24 ur se izplačajo v višini dnevnice, ki se izplačuje javnim uslužbencem v organih državne uprave, za 24 urno odsotnost. V primeru, da morate zaradi nاپotitve k izvajalcu v Republiki Sloveniji bivati v drugem kraju, se vam stroški nastanitve zaradi nočitve povrnejo v višini dejanskih stroškov, vendar ne več kot znaša trikratna vrednost dnevnice. Enako velja za spremljevalca, če vam je bil odobren. Povračilo stroškov prehrane in nastanitve za otroka starega do sedem let znaša polovico navedenih zneskov.

Uveljavljanje pravice do povračila potnih stroškov

Zahtevo za povračilo potnih stroškov lahko vložite pri katerikoli območni enoti oziroma izpostavi ZZS. Zahtevi za povračilo prevoznih stroškov je treba priložiti:

- predpisano listino "Potrdilo o upravičenosti do potnih stroškov – spremstva", ki jo izda osebni ali nاپotni zdravnik, oziroma vašo izjavo o spremstvu, ko ne boste uveljavili povračila stroškov tudi za spremljevalca (spremljevalec bo sam za sebe uveljavil povračilo nastalih stroškov);
- izvornik vozne karte ali drugega ustreznega dokazila o plačilu javnega ali avtotaksi prevoza, če ste potovali z njim;
- drugo dokumentacijo, ki je potrebna v postopku odločanja (če to zahteva uradna oseba, ki vodi postopek) in
- podatek o številki računa in organizaciji, pri kateri je odprt račun, na katerega se nakaže povračilo stroškov.

Zahtevi za povračilo stroškov prehrane oziroma nastanitve je treba priložiti:

- predpisano listino, listino "Potrdilo o upravičenosti do potnih stroškov – spremstva", ki jo izda osebni ali nاپotni zdravnik, oziroma vašo izjavo o spremstvu, ko ne boste uveljavili povračila stroškov tudi za spremljevalca;
- izvornik računa za nočitev z dokazilom o njegovem plačilu;
- drugo dokumentacijo, ki je potrebna v postopku odločanja (če to zahteva uradna oseba, ki vodi postopek) in
- podatek o številki računa in organizaciji, pri kateri je odprt račun, na katerega se nakaže povračilo stroškov.

Primeri obračunov

(Opozorilo: podatki so spremenljivi in veljajo na dan 10. 5. 2022.)

mesečni odbitek oziroma lastni prispevek (3% minimalne plače)	32,23 evra
dnevnicna za potovanje, ki traja od 12 do 24 ur	21,39 evra
kilometrino (na kilometer): 10 % cene litra neosvinčenega motornega bencina – 95 oktanov	0,156 evra

Primer 1: potovanje z osebnim avtomobilom. Razdalja od doma do izvajalca znaša 150 kilometrov.

Višino povrnjenih prevoznih stroškov se izračuna po formuli:

150 km x 2 (obe smeri) = 300 x 0,156 evra = 46,80 evra – 32,23 evra (lastni prispevek) ==> povračilo znaša 14,57 evra.

Obračun za naslednje vožnje v istem mesecu se opravi brez odbitka (torej v višini 46,80 evra).

Pri potovanju z osebnim avtomobilom je obračun enak, ne glede na to, če je odobren tudi spremljevalec.

Primer 2: potovanje z osebnim avtomobilom. Razdalja od doma do izvajalca znaša 50 km.

Višino povrnjenih prevoznih stroškov se izračuna po formuli:

50 km x 2 (obe smeri) = 100 x 0,156 evra = 15,60 evra – 32,23 evra (lastni prispevek) ==> povračilo se ne opravi, ker je odbitek (lastni prispevek) višji od kilometrine.

V primeru večkratnih potovanj v istem mesecu se ob obračunu odbitek (lastni prispevek) odšteje tudi od drugega in naslednjih potovanj, dokler skupni obračun kilometrin v istem mesecu ni višji od odbitka.

Primer 3: potovanje z javnim prevozom, ki ni avtotaksi prevoz.

Povračilo v višini, kot izhaja iz predložene vozne karte. Od stroška vozne karte se odšteje lastni prispevek (trenutno 32,23 evra), spremljevalec pa dobi strošek vozne karte povrnjen v celoti.

Primer 4: potovanje z avtotaksi prevozom.

Povračilo se opravi v višini, kot izhaja iz predloženega računa za prevoz, vendar ne več, kot bi znašala kilometrino (10 % cene litra neosvinčenega motornega bencina – 95 oktanov na kilometer, veljavne v času potovanja – glejte primer 1 oziroma 2).

Primer 5: odsotnost iz kraja prebivališča nad 12 do 24 ur, če prehrana ni zagotovljena v okviru zdravstvene storitve.

Dnevnicna za prehrano v višini dnevnice, ki se izplačuje javnim uslužbencem v organih državne uprave, za 24 urno odsotnost in znaša 21,39 evra (podatek na dan 10. 5. 2022).

Primer 6: Odsotnost iz kraja prebivališča 26 ur ter nočitev, če prehrana in bivanje nista zagotovljena v okviru zdravstvene storitve.

Ena dnevnicna za prehrano za 24 urno odsotnost, ki znaša 21,39 evra (podatek na dan 10. 5. 2022.)

Stroški nastanitve za nočitev v višini dejanskih stroškov, vendar največ v višini trikratnika dnevnice.

2. Pravica do povračila potnih stroškov v zvezi z načrtovanim zdravljenjem v tujini

Kdaj imate pravico do povračila potnih stroškov?

Pravico do povračila potnih stroškov zaradi potovanja na zdravljenje v tujino imate:

- pri uveljavljanju pravice do pregleda, preiskave ali zdravljenja v tujini, kadar so v Sloveniji izčrpane možnosti zdravljenja, s pregledom, preiskavo ali z zdravljenjem v tujini pa je utemeljeno pričakovati ozdravitev ali izboljšanje ali preprečitev nadaljnega slabšanja zdravstvenega stanja,
- pri uveljavljanju pravice do **pregleda, preiskave ali zdravljenja v državi članici Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora in Švicarski konfederaciji zaradi** preseganja najdaljše dopustne čakalne dobe ali presejanja razumnega časa pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti v Republiki Sloveniji.

Pravico do povračila potnih stroškov imate do odobrenega izvajalca v tujini. Pravica obsega **prevozne stroške ter stroške prehrane in nastanitve**, poleg tega pa tudi povračilo prevoznih stroškov za najkrajšo razdaljo od naslova nastanitve v tujini do izvajalca in nazaj v primeru, če imate pravico do povračila stroškov nastanitve. Pravico do povračila stroškov prehrane imate, če ste odsotni iz svojega prebivališča nad 12 do 24 ur in vam ni zagotovljena prehrana v okviru zdravstvene storitve v tujini. Dnevnicna se izplača za 24 ur, pri čemer se za izplačilo dnevnice za vsakih 24 ur ugotavlja:

1. ali zavarovani osebi ni bila zagotovljena prehrana v tujini – za skupen čas odsotnosti zavarovane osebe iz prebivališča zavarovane osebe, ki se izračuna v urah od datuma in ure začetka potovanja do datuma in ure zaključka potovanja;
2. ali je bila zavarovani osebi zagotovljena prehrana v tujini – posebej za čas odsotnosti zavarovane osebe od prebivališča zavarovane osebe do sprejema pri izvajalcu, ki se izračuna v urah od datuma in ure začetka potovanja do datuma in ure sprejema pri izvajalcu, in posebej za čas odsotnosti zavarovane osebe od odpusta pri izvajalcu do prebivališča zavarovane osebe, ki se izračuna v urah od datuma in ure odpusta pri izvajalcu do datuma in ure zaključka potovanja.

Pravico do povračila stroškov nastanitve za nočitev v tujini imate, če vam nočitev ni bila zagotovljena v okviru zdravstvene storitve.

Pravico do povračila stroškov prehrane oziroma nastanitve imate tudi za naslednje dneve:

1. za dan pred izvedbo zdravstvene storitve v tujini:
 - če je razdalja med vašim prebivališčem in izvajalcem nad 400 kilometrov ali
 - če to zahteva vaše zdravstveno stanje ali potek izvedbe zdravstvene storitve;

- za dneve po izvedeni zdravstveni storitvi v tujini, če to zahteva vaše zdravstveno stanje in to potrebo ugotovi izvajalec v tujini;
- za dneve, dokler vam ni zagotovljen prvi možni prevoz s prevoznim sredstvom, določenim v odločbi ZZS;
- za dneve po izvedeni zdravstveni storitvi v tujini, če je nadaljnja zdravstvena storitev predvidena v treh dneh od predhodno izvedene zdravstvene storitve in je razdalja med prebivališčem zavarovane osebe in izvajalcem nad 400 kilometrov.

Če vam je bilo odobreno spremstvo na poti ter v času bivanja v tujini, ima tudi vaš spremljevalec pravico do povračila stroškov za dneve iz prejšnjega odstavka. V primeru, da vam je bilo odobreno samo spremstvo na poti, pa ima vaš spremljevalec pravico do povračila stroškov za dneve iz zgornje 1. in 3. točke in za dan pred zaključkom vašega zdravljenja, če je razdalja med vašim prebivališčem in izvajalcem nad 400 kilometrov.

Višina povračila

Prevozni stroški se povrnejo za najkrajšo razdaljo do odobrenega izvajalca v tujini v višini:

- cene javnega prevoza, kot izhaja iz vozne karte ali drugega dokazila o plačilu,
- kilometrini, ki je enaka ceni 10 % cene litra neosvinčenega motornega bencina – 95 oktanov, veljavni v času potovanja, če ste potovali z osebnim vozilom ali javnim prevozom, za katerega niste predložili vozne karte ali drugega dokazila o plačilu ali
- cene avtotaksi prevoza, kot izhaja iz dokazila o njegovem plačilu.

Obračun prevoznih stroškov za potovanja opravljena v istem mesecu se zmanjša za 3 % minimalne plače (lastni prispevek), kar trenutno znaša 32,23 evra (podatek na dan 10. 5. 2022).

Stroški prehrane se povrnejo v višini dnevnice, ki se izplačuje javnim uslužbencem v organih državne uprave za službena potovanja v tujino. Dnevnic se izplača za 24 ur.

Stroškov nastanitve za nočitev v tujini se povrnejo v višini dejanskih stroškov, vendar ne več kot znaša dvakratna vrednost dnevnice, ki se izplačuje javnim uslužbencem v organih državne uprave za službena potovanja v tujino.

Povračilo stroškov prehrane in nastanitve za otroka, starega do sedem let, znaša polovico navedenih zneskov.

Uveljavljanje pravice do povračila potnih stroškov

Zahtevo za povračilo potnih stroškov lahko vložite pri katerikoli območni enoti oziroma izpostavi ZZS.

Zahtevi za povračilo prevoznih stroškov je treba priložiti:

- izvirnik vozne karte ali drugega ustreznega dokazila o plačilu prevoza ali navedbo kilometrov, če ste potovali z osebnim vozilom;
- drugo dokumentacijo, ki je potrebna v postopku odločanja, če to zahteva uradna oseba, ki vodi postopek, in
- podatek o številki računa in organizaciji, pri kateri je odprt račun, na katerega se nakaže povračilo stroškov.

Zahtevi za povračilo stroškov prehrane in nastanitve je treba priložiti:

- poročilo o poteku potovanja, ki vsebuje:

- navedbo datuma in ure odhoda na pregled, preiskavo ali zdravljenje ter datuma in ure prihoda iz pregleda, preiskave ali zdravljenja;
- navedbo števila nočitev in zagotovljene prehrane med potovanjem in bivanjem;
- poročilo o poteku pregleda, preiskave ali zdravljenja z navedbo datuma in ure začetka ter datuma in ure zaključka pregleda, preiskave ali zdravljenja;

- izvirnik računa za nočitve z dokazilom o njegovem plačilu;
- ustrezno dokumentacijo o opravljeni zdravstveni storitvi;
- drugo dokumentacijo, ki je potrebna v postopku odločanja, če to zahteva uradna oseba, ki vodi postopek, in
- podatek o številki računa in organizaciji, pri kateri je odprt račun, na katerega se nakaže povračilo stroškov.

Primeri obračunov

(Opozorilo: podatki so spremenljivi in veljajo na dan 10. 5. 2022.)

mesečni odbitek oziroma lastni prispevek (3 % minimalne plače)	32,23 evra
dnevnic za potovanje, ki traja od 14 do 24 ur	dnevnic je odvisna od države, kamor potujete in znaša npr. za Avstrijo, Italijo, Francijo, Nizozemsko, Nemčijo 55 evrov, za Belgijo 63 evrov in Hrvaško 40 evrov
kilometrini (na kilometer): 10 % cene litra neosvinčenega motornega bencina – 95 oktanov	0,156 evra

Primer 1: potovanje z osebnim avtomobilom. Od doma do izvajalca v tujini je razdalja 500 kilometrov.

Višino povrnjenih prevoznih stroškov se izračuna po formuli:

$500 \text{ km} \times 2 \text{ (obe smeri)} = 1000 \times 0,156 \text{ evra} = 156 \text{ evrov} - 32,23 \text{ evra (lastni prispevek)} = 123,77 \text{ evra}$.

Pri naslednjih vožnjah v istem mesecu se odbitek (lastni prispevek) ne odšteje, prav tako se lastni prispevek ne odšteje, če je bil v istem mesecu odštet za potovanja k izvajalcu v Sloveniji. Pri potovanju z osebnim avtomobilom je izračun enak ne glede na to, če je odobren tudi spremljevalec.

Primer 2: potovanje z javnim prevozom (letalo, vlak, taksi, avtobus...).

Povračilo v višini, kot izhaja iz predložene vozne karte. Od stroška vozne karte se odšteje, lastni prispevek (trenutno 32,23 evra), spremljevalec pa dobi strošek vozne karte povrnjen v celoti.

Primer 3: odsotnost iz kraja prebivališča 26 ur ter nočitev, če prehrana in bivanje nista zagotovljena v okviru zdravstvene storitve.

Ena dnevnic za prehrano za odsotnost od 14 do 24 ur, kot se izplačuje v organih državne uprave za službena potovanja v tujino ki znaša npr. za Nemčijo, Avstrijo, Italijo in Francijo 55 evrov (podatek na dan 10. 5. 2022). Stroški nastanitve za nočitve v višini dejanskih stroškov, vendar največ v višini dvakratnika dnevnice.

Želimo vam veliko zdravja in čim manj zapletov, kadar potrebujete zdravstveno pomoč!

Dodatne informacije:

- pooblaščenice uradne osebe na izpostavah, območnih enotah in Direkciji ZZS,
- avtomatski telefonski odzivnik ZZS na tel. št. **01/30 77 300**,
- spletna stran **<http://www.zzs.si>**,
- ZZS območna enota Celje, tel. št. 03/42 02 000,
- ZZS območna enota Koper, tel. št. 05/66 87 200,
- ZZS območna enota Krško, tel. št. 07/49 02 490,
- ZZS območna enota Kranj, tel. št. 04/23 70 100,
- ZZS območna enota Ljubljana, tel. št. 01/30 77 200,
- ZZS območna enota Maribor, tel. št. 02/29 09 300,
- ZZS območna enota Murska Sobota, tel. št. 02/53 61 550,
- ZZS območna enota Nova Gorica, tel. št. 05/33 81 000,
- ZZS območna enota Novo mesto, tel. št. 07/39 33 500,
- ZZS območna enota Ravne na Koroškem, tel. št. 02/82 10 100.

Pravne podlage, ki opredeljujejo pravico in postopek uveljavljanja pravice do povračila potnih stroškov:

- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju,
- Zakon o minimalni plači
- Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja,

Uradna in neuradna prečiščena besedila navedenih predpisov so objavljena na spletni strani Pravno-informacijskega sistema RS (<http://www.pisrs.si/>)

Pravica do povračila potnih stroškov

